

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Hónap: Negyedévre 12
 Éves: 50
 Kiszámlázás: Negyedévre 5
 Éves: 20

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyeszedám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A forrongó Balkán.

— május 7

Szaloniki utcáin röpködtek a bombák s már a forrongás első hevében több mint száz ember pusztult el az utcai harcban. A kikötő előtt horgonyt vetettek a hatalmak hajói; a porta rendkívüli törvényszéket delegált a merénylők elitélésére, a török rendőrség nyomoz a bombavetőket büntársai után — s mindeközben fáradhatatlanul dolgozik az a láthatatlan kéz, a mely fölzavarta a Balkán békéjét és felsorakoztatta egymás ellen öldöklő szerszámaival a népek száz-ezeit.

Macedóniában van e pillanatban a világpolitika sulypontja, a melytől a jövő államalakulások eldölte függ. A láthatatlan erő, a melynek forrását s hőségét csak sejteni, de ismerni nem lehet, egyszerre fölbillentheti azt az egyensúlyt, a melyet a státuskvóban birunk. És ezzel a fölbillentéssel megrendül mindaz, a mit a mult évtizedek alatt böles

politikával, kitartó munkával, sulyos áldozatokkal építettünk. Pedig ebben a veszélyeztetett épületben nemcsak a nagyhatalmi állás szimbolumai vannak elhelyezve, hanem ugyanitt emezekkel szoros kapcsolatban vannak letéve nemzeti létünk, magyar államiségünk leglényegesebbkellékei.

S látva a helyzetet itthon az országban, megértve a válságot ott Macedóniában, a rettegés hangja to-
 lul ajkunkra! veszélyben a haza!

A macedóniai válság — e pillanatban még nem történt meg az erők mérkőzése — bonyadalmas ugyan, de a felismeréséhez nem kell nagy diplomáciai bölcsesség, hirdetjük, hangoztatjuk nap-nap után hogy ott egészen másról van szó, mint a bolgárok és albánok villongásáról, mint a reformok végrehajtásáról vagy a macedon bizottságok intrikáiról.

Eddig csak előcsatározásokat láttunk, az előőrsök rendszertelen összetűzését s az őrszemek okatlan lövöldözéseit. A főhaderő még nem

bontakozott ki; láthatatlan, észrevétlen rejtőzik a hegyek közt, az erdőben, a föld alatt vagy talán egy idegen állam területén, hogy aztán, ha majd néhány száz áldozat élete árán kitapogatta a teljes el-
 lentálló képességet — előnyomuljon és mint a rohanó ár döntsön le utjában minden akadályt.

Meddig hatolt be az áradat, ki tudná ezt ma megmondani? Csak félve látjuk, hogy előttünk nincs olyan erő, a mely gátat tudjon emelni neki; a szlávság völgyei széles, biztos medret nyujtanak inkább s mi leszünk az elsők, a kiknek utját kell vágnunk a tengernyi árnak, ha meg akarjuk védeni ezer éves állami épületünket.

A macedóniai események élénken emlékeztetnek azokra az örmény fölkelésekre, a melyek évek előtt Konstantinápolyban kezdődtek s a melyeknek országokra szóló örménymészárlás volt a befejezése. Nyílt titok, hogy az örmények fölkelését Anglia rendezte. Anglia li-

Az ablaknál.

Irta: Theuriet André.

Falusi szokásaim vannak és a hat órai harangszó előtt kelek föl. Pompásan esik ilyenkor a munka, különösen így nyár elején. Az ilyen reggeli órákban az utca csöndes és majdnem elhagyott. Néha munkások húzódnak tova műhelyeik felé a gyalogjáró mentén csak a tejárusok nyitnak föl, még mindenki alszik, a fali fecskék csipogva röpülnek a házfödelek fölött, mint a kilőtt nyilveszők és én az ablakom könyöklőjére támaszkodva élvezem a reggeli frisséget és nézem a napot, amint a rózsaszínű felhők között a szemcsédos templom fölé emelkedik.

De tegnapelőtt észrevettem, hogy az utca ébredésének nem én vagyok az egyedüli szemlélője. Az átellenben fekvő szálloda egyik ablaka, mely az enyémmel egy magasságban van, tárva nyitva volt és leeresztett redőnyön is láthatam, hogy mit csinál a szoba lakója.

A szállóbeliek későn kelők és ezért kíváncsian nézegettem, ki az a nő, — mert nő volt az, akit az Angelus harangszava már talpon talált. Husz-huszonhétéves lehetett. Eppen megfésülködött s aztán a reggeli tehér bluzban és sötét szoknyában kefélni kezdte a ruháját, amaly egyszerű volt és nem látszott nagyon újnak: de amelyet mégis nagy gonddal simogatott. Alig érintette a kefével, nedves kendővel törülte le a por-szemeket a varrásoknál és ráncoknál. Egyik lábát a székre tette és a térdére fektített ruha fölé hajolt, úgy, hogy arcát egészen jól láthattam, anélkül, hogy észrevettem volna. Szép termete volt, s bár nem valami különös szépség, de az arca nyílt és érdekes, színe kissé barna, szemei nagyok s gesztenyeszínű haja okos homlokára simult. Tekintete határozott de nem kihívó. Ugy látszott, hogy lényének ez a határozottsága akaratának és föllépésének régi gyakorlatából eredt; de nem volt a tisztos tartózkodásnak hijjával sem mert ahogy valami zörejt hallott kívülről megijedt, hogy valaki

hiányos öltözetében meglepheti, s szemérmes félenkséggel huzódott hátra.

Mikor bevégezte a tisztogatást, egy pillanatra elment az ablaktól, aztán illedelmes fekete ruhájában tünt el karcu termetével, duzzadó mellével, melyet régi kelme takart. Láttam amint az asztalra terít egy rajzlapot és egész uj, háromszögű és egyenes léniát vesz elő. Ké-
 véssel aztán úgy hét óra felé, elment a szállodából, fején fekete szalmakalappal, hónalja alatt rajzlappal. A rakodó part felé tartott. Megértettem. Páris környékéről való tanítónő volt, aki azért jött ide, hogy a városházán vizsgálatot tegyen vagy pályázatot nyerjen.

És visszaemlékeztem a fiatal lányok naponkénti csoportulására a Tuillerák utcájában, az előtt a deszkaépület előtt, mely fellátva képtárlatul, vagy vizsgálat színhelyéről szolgál. Ismét láttam azokat a fiatal gondtól terhes fejeket, azokat a 14—20 éves tintás ujjú lánykákat, kiknek agyvelejét nagy sietséggel töm-
 ték tele mindenféle tudományos és irodalmi dolgokkal. Némelyek közülök

Ha Ön gyomorban és ebből eredő bágyadságban, fejfájásban vagy egyéb következményeiben; Ha Ön székrekedésben, aranyeres bántalmakban, köszvényben szenved, úgy kísérelje meg

Loser János 'Horgony' keserűvizét

Az eredmény felülmúlja majd várakozásait és Ön mint számtalan más, a HORGONY keserűviznek köszöni majd egészségének helyreállítását.

Kapható minden gyógyszeriarban és fűszerüzletben.

ferálta a fölkelőknek a dinamitot, a mivel akkor is fölakarták robbantani az Ottomán-bankot, angol gyárakban készültek az örmények revolverei, a mikkel azonban nem mertek rálőnni a török katonákra. Anglia azonban azzal tetézte erkölcselenségét annak idején, hogy elvonult a fölkelők mögül és a konstantinápolyi török, kurd és albán esőselék bottal verte agyon a fölfegyverkezett örmények ezreit.

Erre a mintára indult meg e napokban a szaloniki-i színjáték, csak hogy ott mások a szereplők és különben játszik a szerepüket. Az Ottomán-bank fölrobbantásával és utcai harcokkal kezdődött itt is a komédia. Az első fölvonás nagy hatást tett és a látványosságra összesereglett az európai hajóhad. Vajjon ki most a rendező? Ki szállítja a kellekeket, a dinamitot, a fegyvert, a löszert? Bulgária talán, a melyik éveken át nem tudott zsoldot adni a katonáinak; az a fejedelem, a melyiknek nem akartak hiteltbe ócska flintákat sem liferálni?

Az bizonyos, hogy a fölkelők mögött ez a szegény Bulgária áll; de vajjon ki áll Bulgária mögött? Kinek állhat érdekében, hogy a státuskvó, a mely a mai viszonyok közt békés fönnállásunk egyetlen biztosítéka megzavartassék? Csak annak, a ki nekünk ellenségünk. Már pedig, ha az, a ki nekünk ellenségünk, célt ért a szomszédságunkban, Macedóniában, az nem fogja megállni, hogy ne kívánczozzék beljebb kissé nyugat felé.

De azért mi vígan obstruálunk

és nem engedünk ujoncozni, ha mindjárt a háboru küszöbén vagyunk is.

Fontos események.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 6.

Fontos esemény számba jő az a nyílt levél, melyet gróf Andrássy Gyula intézett a losonei választó kerülethez, mely neki, mint a kerület képviselőjének bizalmat szavazott.

Andrássy Gyula ezen nyílt levele rendkívül nagy hatást gyakorol az egész közvéleményre.

Az obstrukciónak élesebb és bátrabb elítélését nem lehet képzelni, mint ahogy az ebben a nyílt levélben kifejezésre jut. Olyan vádirat ez az obstrukció ellen, melyben benne van a halálos ítélet.

A remekül stilizált, s formájában szinte proklamáció szerű vádirat gondolatmenetét lapunk mai számában már ismertettük.

Érdekes, hogy midőn gróf Andrássytól azt kérdezték, hogy amiket választóinak ír, miért nem mondja el a parlamentben? — Andrássy így felelt:

— Mig a parlament az obstrukció kezében van, addig ott nincs szólásszabadság, sem a komoly viták nem lehetőségek. Elég, ha a miniszterek kénytelenek feláldozni magukat, s beszélnek, mivel kötelességük. Nekünk nem lehet más szerepünk, mint a kormányt támogatni s mellette kitartani. . . .

A másik fontos esemény, melynek híre Bécsből ma érkezett Budapestre: a gróf Széchenyi Gyula tegnapi esti kihallgatása a királynál.

Erről az audienciáról, melyen a király személye melletti miniszter a jelenlegi helyzetről kimerítő jelentést tett a királynak, az terjedt el, hogy a korona nemcsak rendíthetetlen bizalommal van eltelve Széll Kálmán iránt, hanem esodátát fejezte ki ama kitartás és szívósság felett, melyet Széll Kálmán a mai nehéz időkben tanúsít s főként ama lelki egyensúly felett, melyel minden vihart lecsillapít és egymásután parirozza ki az ellenzék legfurfangosabb eselvágásait.

Mint röpke szó jár szájról-szájra, — hogy állítólag a király mosolyogva mondta volna környezetének az audienca után:

— Széchenyi attól félt, hogy én unom meg, én pedig attól félttem, hogy Széll unja meg. Szerencsére mindkettőnk félelme alaptalannak bizonyult.

g. h.

Alkoholizmus és iskola.

május 7.

Azalatt, míg az ország közvéleményét a szenvedélyek hullámai korbácsolják a magyar közoktatásügy derék vezére: Wlassics szerényen, zaj nélkül, egy nagyjelentőségű rendeletet bocsátott ki.

Nagy áldás és gazdag eredmény lesz az országra és a nemzetnek minden rétegére, ha a jövő be fogja váltani azokat a reményeket, melyeket a miniszter fűz ahhoz a rendelethez, melyet a legutóbbi napokban az ország minden foku iskoláihoz kibocsátott: az alkoholizmus elleni küzdelem tárgyában.

Ebben a rendeletben a nemzet egy szebb és jobb jövőjének a záloga van letéve. Kívánjuk, hogy tanítónak és tanáraink megértsék a miniszter szövegét: hogy tisztán értelemben lássák annak nemes intencióit és hogy fokozott ambícióval fáradozzanak ezen intenciók megvalósításán.

kiknek némi vagyonuk van, azért jöttek ide, hogy a divat hóbortjának, vagy hiúságoknak engedelmessé legyenek: Mások azért, hogy a megszerzendő bizonyítvány alapján tisztességes kenyérkeresethez juszanak.

Az én szállodabeli tanítónóm, ugylátszik, hogy ez utolsó kategóriába tartozott.

És egyszerre részvét fogott el a deszkaépületbe bezárt szegény leányok iránt, kik napokig ott hajladoznak valami díszitményi rajz fölött. bizony szánalomra méltó dolog kötelezni e fiatal lényeket arra, hogy agyvelőjüket megkínózzák és idegeiket megfeszítsék, hogy a vizsgálat furfangos kérdéseire válaszolhassanak. Azt kérdeztem magamban, vajjon e fárasztó vizsgálatnak fényes eredménye lesz is. egyikre másokra nézve nem valami agyláz, vagyideg betegség eredménye volt e ez? És mindenek fölött szívemből sajnáltam azt a fekete ruhás tanítónőt, kit ma reggel láttam, a mint sietve távozott hazuról annélkül, hogy ideje lett volna megreggelizni.

Este meglestem visszatértét ablakredőnyöm mögül. Hat óra tájban jött vissza nagy rajzlapjával. Fáradtnak és kimerültnek látszott a nap izgalmaiktól és a fullasztó melegtől. Alig lépett a szobába, Eszébe sem jutva, hogy láthatják, leve-

tette fekete ruháját és fehér házi bluzát öltötte föl: haját kibontotta, hogy kényelmesebben legyen és elővette rajzlapját, füzetét, könyveit és asztala fölé hajolva, előkészült a holnapi vizsgálatra. Hét óra tájban a vendéglőből sovány ebédet hoztak föl, melyet olvasva költött el s aztán mikor az éj leszált, karosszékét az ablakhoz tolva, ott maradt a sötétben egy kis friss levegőt szívni s hallgatni fáradtan a zajongó utca egyhangú mormogását.

Mikor tizenegy óra tájban szobámba léptem, láttam, hogy már lefeküdt: de egy égő gyertya lobogó világa mellett nyilván ismételtette a vizsgája anyagát. Végre elaludt: de micsoda lidérenyomás kizozhatta?!

Másnap Angeluskor már megint talpon volt és megfésülködött. Ujra tisztogatni kezdte fekete ruháját, föltüzte a szalmakalapját, rajzlapját hóna alá fogta s újra elment úgy hét óra tájban.

Délután öt órakor tért vissza, egészen földúlt arccal. Letette a rajzlapját, kalapját s egy karosszékbe vetette magát az asztalra kőyökölt, ujjait hajába mélyesztette és sirt. Nem volt kétségem fájdalomának oka fölől. A szegény leány megbukott az írásbeli vizsgálaton. Oly sok napi munka az agyvelőnek ez a megerőltetése csak a kudarchoz vezetett. Az ő szabadon kiömlő fájdalma szívzsgag-

gató volt. A légvár szétomlott, a jövő kétsége a visszatérés szégyene, egy lealázó, kedves tragédia volt ez.

Egyszerre fölkel, megtörülte piros szemét, megvizezte arcát, míg vonagló sőhajtások törtek fel kebeléből — összekötötte könyveit, begöngyölte vonalzóit a rajzlapra, toailettszereit becsukta kis bőrtáskájába, csöngetett a pincérnek — kétségkívül azért, hogy számláját kérje és kocsi rendeljen, — mert néhány pillanat múlva láttam, a mint megmotozza pénztárcáját s szomorúan megszámlálja a megmaradt pénzt. Negyed óra múlva újra megfésülködött, fölvette vászon felöltőjét s annélkül, hogy egy bucsuzó pillantást vetett volna a szobára, hol annyi kétséggel és reménnyel telt órát töltött, eltávozott. Kocsi várta a szálloda kapujánál: föl szállt kis podgyászával s a kocsi megostorozta lovait.

Megindultan tekintettem a kocsi után, mely a pályaudvarhoz szállította a fiatal leányt. Csakhamar eltűnt a napos ut porfelhőiben.

És azóta nem nézhetek az átellenben lévő szálloda szobájának ablakára annélkül, hogy szívszorogva ne gondolnék a szegény feketeruhás tanítónő keserves zokogására.

Ha az illetékes körök és közegek ezen kérdés megoldása körül kifejtendő tevékenységükben fel fognak tudni emelkedni hivatásuk magaslatára, akkor ebből az egy rendeletből a magyar népre több haszon és áldás fog hárulni, mint a mennyit negyedfél évtized alatt valódi és képzelt közjogi sérelmek orvoslása tárgyában tengeremódra ontott irásbeli és szóbeli áradat eredményezett.

Wlassics rendelete hadüzenet az alkoholizmusnak mely közgazdasági közegészségügyi és erkölcsi tekintetben oly megmérhetően veszedelmet hozott a magyar népre.

A szemmel látható anyagi romlás mellett az alkoholizmusnak tudandó be- kétségen túl, az életerős magyar fajnak az a fizikai aláhanyatlása és elsatnyulása is, melynél fogva az utolsó évtizedben mind sürűbben fordultak elő — több olyan sorozó kerületek, melyek a sorozó-bizottság részéről tanusított legmesszebb menő elnézés mellett is évről-évre kénytelenek voltak hátraléokban maradni az ujoncjutalék egy részével.

A szóban levő rendelet az elemi iskolának mindegyik osztályára nézve kötelezőleg rendeli el, hogy megismertessék növendékeikkel az alkoholizmus végzeteljes gyilkos hatását az emberi szervezetre, a testi és lelki életre. Ha a gyermek kiskorától kezdve, mikor lelke még visszafogénykosságra az impressziók befogadására, állandóan figyelmeztetve lesz az ellenségre, mely őt veszedelemmel fenyegeti, akkor lelkileg és erkölcsileg vértelve, a biztos diadal minden kritériumával ellátva fog a reá leselkedő bajjal szemben állni.

Ohajtandó, hogy a kultuszminiszter rendelete, mely nagy és fontos társadalmi átalakulásnak válhatik kutféjévé, ne maradjon elszigetelten és magára hagyatva.

Ha a társadalom és a hatóságok az ügy fontosságát megillető lelkesedéssel magukévá teszik a miniszternek éppen oly nagy mértékben hazafias, mint az emberbaráti szeretet szellemétől áthatott eszméi, akkor remélhetőleg elkövetkezik az a népünkre nézve boldogabb és jobbkor amikor hasztalanul fogja készönteni a magyar embert minden utca sarkáról a korecsma cégére.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 6.

Ismét Lengyelt kapott a ház a napirend előtt. Nem szabad adót szedni, nem szabad sorozni, megis soroznak! kiáltott erősen a mellére ütve.

Nem igaz! Nem igaz! vágta vissza Fejérváry miniszter.

Lengyel azonban minden megjegyzés nélkül folytatta beszédét. A honvédelmi miniszter válaszát azonban még az ellenzék is megelégedéssel fogadta.

Aztán névszerinti szavazás folyt kedélyes társalgás mellett. Papp Géza az újságírók padjába ült és ezzel odaesalta barátait, báró Fajlitsch Arturt, Kabos Ferencet, Kubinyi Gézát, gróf Hadik öklüket rázva kiáltották: — Ki kell dobni Kubikot! Rendre! Koresmába való! Kérjen bocsanatot! A zaj percekig tartott. Elnök: Kubikot rendreutasítja és zárt ülést rendelt el, mely után Kubik Béla nyílt ülésen bocsanatot kért érdes kifejezéséért, mire az ülés 5 óra előtt véget ért.

mire a népszerű legkisebb honatyá lelkesült tekintettel felelte:

Ha ezzel megmentjük a hazát, ám legyen!

Persze, rengő kacajos volt a visszhang.

A karzaton ismét sok volt a szép hölgy. Hirtelen élénk mozgás keletkezett azonban a völgyben, futó tüskéket terjedt el, hogy főhercegnők vannak a karzaton, a jobbközépen csakugyan két elegáns hölgy foglalt helyet egy huszártiszttal. Minden létező feléjük irányult, de senki sem tudott főhercegnőt felismerni bennök.

Mégis kik lehetnek? — kérdezték.

Ekkor derült ki, hogy Ágost főherceg udvari kocsiján jöttek. Bizonyára udvari hölgyek tehát. Tíz percig maradtak itt.

Az obstrukció pedig vigan, azaz bocsánattal unalmasan tart tovább.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor:

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, br. Fejérváry Géza, Plósz Sándor, Láng Lajos, Cseh Ervin.

Elnök fél 11 kor megnyitván az ülést, bemutatja az irományokat.

Szöts Pál jegyző jelenti, hogy Vertán Endre, Buzáth Ferenc, Lovász Márton és Malatinszky György interpellációkat jegyeztek elő.

Elnök fél kettőre tüzte ki az interpellációkat.

Mukics Simon egy órára akarja az interpelláció tárgyalását.

Elnök felteszi a kérdést, mire a ház az elnök indítványát fogadja el.

Az adó és a sorozás.

Lengyel Zoltán a napirend előtt hivatkozik Endrey tegnapi beszédére, a melyben bizonyította, hogy a fogyasztási adókat elseje óta is beszédik és Ausztriában a magyar honosokat besorozzák.

Fejérváry Géza báró honv. miniszter: Nem igaz!

Lengyel Zoltán: A kormány e kérdésekben addig nem nyilatkozott és ezért ő kéri most hogy nyilatkozzék meg a kormány az ország előtt, vajon törvényesnek tartja-e a fogyasztási adóknak és a bélyegilletékeknek beszédését? Mert ha ez így tart, az abszolutizmus azt teheti a mit akar.

Fejérváry Géza báró: kötelességének tartja nyilatkozni. Nem áll az, hogy Ausztriában sorozák a magyar honosokat. De miután a külföldön levő magyar honosok nagy utakat tesznek, a míg a sorozó bizottság elé állhatnak, hogy kötelességüknek eleget tegyenek, nem lehet azokat azzal büntetni, hogy újabb költségeket okozzanak nekik és ezért megvizsgálják, de a sorozó lajstromba be nem vezetik. Így besorozva sincsenek.)

Endrey Gyula: Leteszik az esküt!

Fejérváry Géza báró honv. miniszter: Nem! Nem! Nem! Tisztán és kizárólag a törvényhez tartottam magam. (Élénk helyeslés.)

Lengyel Zoltán: Így is törvénytelennek tartja az előállítást és azt mondja, hogy ez is sorozás. Ezt hosszabban fejtegeti a ház türelmetlensége közben.

Báró Fejérváry Géza honv. miniszter: Ismétli sorozás nem történt. Lengyel Zoltán kedvéért nem teszi ki a magyar honosokat zaklatásoknak. (Élénk helyeslés.)

Ezután névszerinti szavazás következett Fejérváry miniszternek a Várady interpellációjára tegnap adott válasza

tárgyában. A szavazást a B betűvel kezelték meg. A választ 135 szóval 32 szavazat ellenében tudomásul vették.

A jelentés.

Ráth Endre szól a jelentés ellen.

Felkiáltások a szélbalon: Nem vagyunk határozatképesek!

Elnök megolvastatja a jelenlevőket és kijelenti, hogy a ház határozatképes.

Ráth Endre a törvény elleni mérenyületnek tartja a jelentést. Polemizál Széll miniszterelnökkel.

Felkiáltások a szélbalon: Nincs miniszter! Ne beszélj!

Elnök csenget és csendet kér.

Kubik Béla: Nem tárgyalunk addig a míg miniszter nincs! (Folytonos zaj.)

Elnök felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Ráth Endre folytatja beszédét. Tiltakozik az ellen, hogy törvény nélkül adót szedjenek. (Folytonos zaj.)

Beóthy Akos: Halljuk! Halljuk! Ez nagyon érdekes. (Derűtség.)

Kubik: Mit tárgyalnak odaát! Így nem lehet beszélni.

Vérsi József: Mióta elnök Kubik Béla? Ki hatalmazta fel a dirigálásra? (Helyeslés jobbról.)

Ráth Endre Hódossy beszédét idézi, a melyben az exlexet elítéli.

Endrey: Okos ember a Hódossy!

Ráth Endre: Hogy maradhatott benn a szabadelvűpártban most Hódossy és a volt nemzetipárt, a mely az exlex ellen minden fegyvert megengedettnek tartott négy év előtt. Hódossy az ősökre is hivatkozott e tekintetben, hogy adót törvény nélkül nem fizettek. A szóló megjegyzi erre, hogy az ősök dolgait ismerik, de a kortársak nézetét szeretnék tudni. Kohn Gábor ur már nyilatkozott. (Derűtség.)

Rákossi Viktor: Tehát mégis megvan a kis Kohn! (Derűtség.)

Barabás Béla: Mit is mondott a kis Kohn? (Derűtség.)

Ráth folytatja beszédét.

Botrány.

Ráth Endre beszéde után, mikor a holnapi napirendet akarták megállapítani, a napirend felett vita támadt, miközben **Kubik** Béla átkiáltott a jobboldalra:

— Ezek minden gazságra képesek!

Erre a jobb oldalon óriási lármát keletkezett, **Andrássy** grófok, **Hadik** gróf öklüket rázva kiáltották:

— Ki kell dobni Kubikot! Rendre! Koresmába való! Kérjen bocsanatot!

A zaj percekig tartott.

Elnök: Kubikot rendreutasítja és zárt ülést rendelt el, mely után

Kubik Béla nyílt ülésen bocsanatot kért érdes kifejezéséért, mire az ülés 5 óra előtt véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× Esküdtképes egyének összeírása.

A debreceni esküdtképes egyének összeírására kiküldött bizottság legutóbbi határozatához képest felhívást bocsjított ki. E szerint minden Debrecen kül- és belterületein lakó férfi, a ki a folyó évben legalább 26 életévet betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, a menyiben pedig időleges adómentességet élvez, husz korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy

az adóságra való tekintet nélkül legalább 26 életévet betöltött köztisztviselő, lelkész, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos továbbá az, a ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül a ki a középiskolai záróvizsgát letette, folyó 1903. évi május hó 10 től 20 napjai között az esküdtek alaprajstromába való felvétel végett az összeíró bizottság előtt, városháza Kis Tanácstermében (I. emelet) d. e. 9—12 és d. u. 3—5 órákban személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetnek: Azok, kik értelmi census alapján kívánnak az esküdtek alaprajstromába felvételt, lehetőleg az értelmi census igazoló okmányaikat is mutassák be.

× **Az egészségügyi bizottság** tegnap délután Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott, a melyen Sárváry Gyula t. főorvos tett jelentést az egészségügyi viszonyokról. Miután a múlt hónapban fellépett járványok szűnő félben vannak, fontosabb intézkedésekre nincs szükség. Ezután kimondta a bizottság, hogy a kórháznál megüresedett ellenőri állás betöltésénél jelölési jogát nem kívánja gyakorolni. Végül az egészségügyi bizottság elnökének Körner Adolf tanácsost megválasztották.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Május 11, Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 9 órakor,

Május 11, Utolsó előadás a színházban,

Május 12—13, A nőegylet működvelő előadásai,

Május 13, Hajdúvármegye állandó választmányi ülése d. e. 9 órakor,

Május 15, A vármegye tavaszi közgyűlése

Május 18, Polgármesterek országos gyűlése,

Május 21—22, Országos ifjúsági tornaverseny.

Május 22, A város Rákóczi-ünnep,

Május 28, Keresk, és iparkamara közgyűlése.

* **A város új jövedelmei.** A vidéki városok anyagi helyzetéről kiváló jelentőségű hírt veszünk Budapestről. A kormánynak egy méltányos, régóta sürgetett elhatározásáról van szó benne, amely a vidéki városokat új, tekintélyes jövedelmű forrásokhoz fogja juttatni. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter között tárgyalások folynak aziránt, hogy ne csak Budapest fő- és székváros, hanem Magyarország többi szabad királyi és rendezett tanácsú városai is új, gazdag jövedelmi forrásokhoz jussanak. A kormány belátta, miszerint jogosult a városoknak az a panasza, hogy a városok roppant sok állami teendőt végeznek. Ennélfogva, hogy a terhek elviselhetők legyenek, új, biztos jövedelmi forrásokról kell gondoskodni

a városok részére. A tárgyalások már a befejezésükhöz közelednek s ennek eredményeképp Lukács László pénzügyminiszter legközelebb törvényjavaslatot nyújt be a képviselőházhoz, amelyben a *bor és hús-fogyasztási adót a városoknak átengedi.* A bor és hús-fogyasztási adó bevétele minden városban tekintélyes összeget képvisel. Debrecenben pedig az intézkedés, ha megvalósul, a pótdadónak több percentjétől fogja a polgárságot megszabadítani.

* **A keresk. és iparkamara közgyűlése.** A kamara elnöksége a legközelebbi rendes kamarai közgyűlés napját május 28-ikára, pünkösd előtt való esütörtökre tűzte ki. Ugyanezen hét elején, május 26-án nyitja meg a kamara azt a pünkösd vásárt, melyet a kerület gazdag háziipari cikkeiből rendez s melynek már eddigelő is sok vendége jelentkezett a kerület kereskedelmi és ipari testületei és a társ kamarák részéről. A kiállításos vásárra most folynak a bejelentések.

* **A kerületi tornaverseny.** A debreceni kerületi tornaverseny sajtóügyi bizottsága ma délután 4 órakor gyűlést tart a városháza kis tanácstermében. A gyűlésen a sajtó körébe vágó teendőket beszél meg a sajtó meghívott képviselői.

* **Ehunyt állatorvos.** Debrecen társadalmának egyik nagyon rokonszenves tagja hunyt el tegnap Szalay István állatorvos. Huzamosabb idő óta beteg volt az 58 éves, róm. kath. Pista bácsi, akinek halála a városban széles körben keltett részvétet. Temetése holnap lesz. Halála alkalmából a városházára hatósági állatorvos lévén, kitűzték a gyászlobogót.

* **Három öngyilkosság egy napon.** Utóbbi időben örvendetesen kevesbedett azok száma, kik szenvedéseiktől megszabadulni óhajtva önkézükkel vetettek véget életüknek. Tegnap azonban egyszerre hárommal is növekedett az életuntak száma. Golyó, mérge és kötél voltak pusztító eszközei az öngyilkosoknak, A szereplők pedig egy gazdasz növendék, egy fiatalasszony és egy napszámos. — Az öngyilkosságok okát csak egyik esetben állapíthatták meg, a másik két öngyilkos, a gazdasz és a napszámos sirba viszik titkukat. Az első öngyilkosság kora reggeli órákban történt a Pallagon. A gazdasági tanintézet egyik I. éves szorgalmas hallgatója, Marsorszky Atilla szolnoki földbirtokos 23 éves fia golyót röpített szívébe és meghalt. Barátai nem is sejtették, hogy milyen sötét gondolat foglalkozik. Vidám jókedvű volt mindvégig. Reggel hat órakor még tréfált is társaival félóra mulva visszament szobájába, hol épen egyik szolga takarított kit Marsóvszky vizért küldött ki, Alig lépett ki az ajtón, eldőrdült a lövés. A szolga visszaroht a szobába, Marsóvszkyt az ágyra dölve találta, de már holtan. A fiatal gazdasz forgópisztolyával szíven lötte magát és azonnal meghalt. A rendőrség kiküldte Balkányi Emil

dr. kerületi orvossal az élén ment ki a pallagra, de ők is már csak a halált állapíthatták meg. Az öngyilkosság okát nem is sejtik, levelet nem hagyott hátra. Holttestét a kórházba szállították, hozzátartozóit pedig az intézet igazgatósága és a rendőrség táviratban értesítette. A másik öngyilkosság fél tíz órakor történt. Dömsödy Lajosné sz. Bányai Eszter aranyozó segéd neje zsirszóda oldatot ivott, mert vallomása szerint férje ráunt elüzte magától. Midőn pedig az asszony visszakart térni férjéhez, az hallani sem akart róla. Effeleti elkeseredésében mérgezte meg magát. Haldokolva szállították a kórházba hol rövid szenvedés után kiszenvedett. — A harmadik öngyilkos egy ismeretlen napszámos ember, ki a kadareai csárda állásának ajtószarkára akasztotta fel magát. Beszállították a kórházba, hol a rendőrség lefénypéztette. Ha valaki bármiféle felvilágosítást tudna adni a szerencsétlen ember kiléte felől, tegyen jelentést a rendőrség büntügyi osztályánál.

* **Danna-ünnep Budapesten.** Az az érdeklődés, mely az egész országban mutatkozik a május 13-iki Danna-ünnepély iránt, igen helyes intézkedésre ösztönözte a rendező bizottságot. A vidéki közönség ugyanis csak az ünnepély közvetlen megelőző napokon érekezhetik Budapestre és csak ekkor válthatja meg jegyeit a tribünökre és séta-hajókra. Hogy azonban a közönségnek ez része a budapesti közönséggel szemben hátrányba ne jusson a rendező-bizottság a vidékről feljövők számára nagyszámu tribün jegyet tart fenn. Ezek a jegyek a legjobb ülésekre szólnak, mert az ünnep országos jellegére való tekintettel a vidéki közönséget a legnagyobb előzékenységgel fogadja a rendezőség. Támogatja ebben a törekvésében a rendezőséget a Máv. menetrendirodója is, mely az ünnepélyre külön lakásirodát szervezett. Több ezer kenyélmés és olcsó lakás áll a vidéki közönség rendelkezésére. Akik lakást akarnak rendelni, már most megtehetik azt. Egyszerű levélbeli felszólításra a Máv. menetjegyirodója (Vigadó tér 1.) mindenkinek alkalmas lakást tart fenn.

* **Gondnokság alá helyezés.** A debreceni kir. törvényszék Szalay Szeréna 32 éves hajadont elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

* **Az eszk—leszk.** Jobb ügyhöz máltó buzgalommal álldogál tegnap két rezés orru. gyilkosan kifent hajuszu magyar a városháza előtt Drága jó bagózás közepette tárgyalják ez nagyvilági eseményeket. Egyszer csak feltekint az egyik s meglátja a városházán a fekete lobogót a mit egy elhunyt bizottsági tag gyászul tűztek ki, Lassu nézés után, paraszti tempóval megszólal:

— Komám, mir lóg kinn a városházán az a csunya fekete?

— Mir-e? — böki oda a másik, — Mir mer azir, hogy eszk—leszk vagyon!

— Aunye a jaó istenit!

Igy elintézve az eszk—leszk kérdést, — csendesen tovább kérődzik keserű dohánylevéllel a két eszes magyar.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Nerei Erzsébet ev. ref. 3 éves, Kovács István ev. ref. 8 hónapos, Komádi János ev. ref. 3 hónapos, Szalay István róm. kath. állatorvos 58 éves.

A becses hölgy közönség figyelmébe ajánlom a legújabb divatu s egyenes szabásu reform füzöket

a mi kényelem tekintetében a régi szabásu füzöket felülmulja. — Magamat a hölgy közönség figyelmébe ajánlvá; maradtam

Debrecen Piac-utca 52.

tisztelettel Özv. Fodor Józsefné.

* **Cégyváltoztatás.** „Az első debreceni fésűgyár” iparvállalatnál, mely eddig Hajnal és Dömsödy társaság nevén szerepelt, — változás állott be. Ugyanis Hajnal Samu a cégből kilépvén, a vállalatot „Dömsödy Ferenc és társa Első Debreceni Fésűgyár” — törvénytörvényesen bejegyzett cég alatt fogják tovább vezetni a tulajdonosok, kik ezután is felkértek a közönséget, hogy a céget nagybecsű jóindulatával továbbra is támogatni sziveskedjék. A fésűgyár helyisége Kandia-u. 15. sz. alatt van.

* **Talált pénztárca.** A színház környékén egy kis pénzes tárcát találtak, tulajdonosa kért igazolást mellette átveheti Kohut Mór tanítónál a Kossuth-utcai izraelita iskolában.

x **A Dunai ünnepély** alkalmából mely 13-án lesz Budapesten. Van szerencsém a t. közönség, b figyelmét Palais Royal című üzletre Budapesten. Koronaherceg utca 8 (Harris bazár) felhívni. Rak-táram, mely a legdivatosabb francia és angol diszjú cikkeknek egyik legnagyobb telepe, rendkívüli dúz választékot nyújt francia gyémánt utánzatú ékszerekben. Üzletem különleges diszjú-botok, óraláncok, melltűk, fülfüggők, ugyancsak bőr diszjú-árukat. Most érkeztek meg Párisból a legújabb övek, övesatok és kizárólag. Ez alkalmával vidéki vevőimet 10 százalékos árengedélyben részesítem! Számos látogatást kérve, maradok kitűnő tisztelettel Orlai Sándorné „Palais Royal” Budapest IV. Koronaherceg utca 8 (Harris bazár)

x **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mautner Odón csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatorj” vagy a „Margit-szigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétatéri részére.

x **A Polgári Takarékszövetkezet** 1903-ik évben az eddigi évtársulatok eredményeit mindenben felülmúló sikerrel kezdte meg a VII. évtársulat működését. Az eddigi 1890 taghoz 850 új tag iratkozott be és az előző évtársulatok 53100 törzsbetétete eddig 13000 törzsbetéttel szaporodott. A közönségre feltűnő jó hatással volt az 1902-ik év mérlege mely 40740 korona tisztajövedelmet tüntet fel. A szövetkezet fennállása óta kiadott kölcsönök az elmúlt április hóban túlhaladták az egymillió koronát (1,000,000). A tagok igényeinek könnyebb kielégítése céljából a szövetkezet 8 éves törlesztéses jelzálog kölcsönöket is engedélyez.

EGYHAZ és ISKOLA.

A községi iskolaszék tagjait rendszerint és illetve egyáltalán nem rendszerint háromszor kell összehívni, míg egyszer összejön. Tegnap megint ülésre

voltak összehívva elég fontos ügyekben, de határozatképes számban nem jöttek össze, így az ülést későbbi időre kellett elhalasztani.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Május 7. csütörtök, *Bob herceg*, daljáték B, bérlet.

Május 8. péntek: bérlet 177 szám „C” *Hoffmann meséi*, daljáték.

Május 9. szombat, bérlet 178 szám „A” először *A szobalány* énekes bohózat.

Május 10. vasárnap délután *Goldstein Számi* énekes bohózat, — Este, bérlet 179 sz., B” *Bob herceg*, daljáték.

Május 11. hétfőn utolsó előadás, bérlet 180 szám „C” másodszor *A szobalány* énekes bohóság.

— **(Felhő Rózsi kitüntetése.)** A lefolyt színházi évad énekes személyzetének legkiválóbb tagját *Felhő Rózsi* utolsó fellépése alkalmával vasárnap este a színházi közönség kitüntető ünnepélyben készült részesíteni. Előkelő urasszonyok rendezik rendezik az ünnepélyt, melyben az egész színházi közönség osztatlan melegen fog megajánlkozni. — *Felhő Rózsi* rászolgált a kitüntetésre. Sok szép sikert aratott, legnagyobbat a *Bob herceg*-ben, melyben vasárnap ünnepelni fogják. Színpadi megjelenése mindig kellemes, ruhái feltűnő szépek, táncja tüzös és bájos, játékában pedig állandóan kedves, eleven, fürge és vonzó egyéniség mosolyog a nézőre. Ehhez járul kötelességtudása, buzgó igyekezete és szerepeinek lelkes és lelkiismeretes kidolgozása. Természetes tehát, hogy a hálás debreceni közönség szívesen fejezi ki elismerését annak a művésznőnek, aki az énekes darabokban hét hónapon át ugyancsak egymaga szerzett élvezetet a színházi közönségnek.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, május 6. Délután estig tartó minisztertanács volt. Tárgyalták a parlamenti helyzetet és megállapodtak, hogy a kormány megmarad a passzív ellenállás mellett; bevárja az eseményeket.

Ujabb bolgár bombák.

Konstantinápoly, május 6. *Prilep* mellett bolgár bandák dinamitbombákat dobáltak a török csapatokra. Számos török elpusztult.

Horvát zavargások.

Zágráb, május 6. A kőrösi járásban tegnapelőtt éjjel történt parasztzavargá-

soknál egy községben a csendőrség kénytelen volt löfögyverét használni, mely alkalmával néhány paraszt könnyen megsebesült. A zavargók ezután elmenekültek. Trnsi kőrösi járási főnök ellen a zavargások alkalmából megindították a vizsgálót, a mely hivatalos hatalommal való visszaélést állapított meg. Trnsit erre az államügyészség indítványára letartóztatták. Épp úgy letartóztatták a glogovnicai plébánost is izgatás miatt. A hatóságok erőyes intézkedései következtében a kőrösi járásban teljes nyugalom uralkodik.

A német császár Rómában.

Roma, május 6. Este 10 órakor Vilmos császár, Viktor Enánuel király, Heléna királyné és a hercegek a Kapitóliumra mentek, a hol fényes fogadás volt. A kapitóliumi palota és a múzeumok gyönyörűen fel voltak díszítve. A felségek a Tabulárium erkélyéről nézték a forum és a falatinus kivilágítását, a mi gyönyörű látványt nyújtott. A kivilágítás után az uralkodók bejárták a termeket és fél 12 órakor távoztak a Kapitóliumról. Visszamenet a Quirinalon lelkes ovációkban részesültek.

Öngyilkos uri leány.

Budapest, május 6. *Lang Vilma* előkelő budapesti családból származó uri leány ma délután szüleinek József-utcai palotájában megmérgezte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Gabona tőzsde.

Budapest, máj. 6. Buzakinát mérsékelt vételkedv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 8.000 mástárnáza került forgalomba tartatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Idő: szép.

Buza áprilisra	7.52—53.
„ májusra	7.39—40.
„ októberre	6.45—46.
Rozs áprilisra	5.99—00.
„ októberre	6.57—58.
Zab áprilisra	6.42—43.
„ októberre	5.59—60.
Tengeri májusra	6.27—29.
„ júliusra	6.41—42.
Repce augusztusra	12.55—1265.

LEGUJABB.

Gróf Lónyayék itthon. Gróf Lónyay Elemér és fenséges neje *Stefánia* kir. hercegnő hosszabb külföldi tartózkodása után tegnap a gróf Bodrog-Olaszi kastélyába érkeztek. *Stefánia* most állandóan feketeruhát visel, mert édesanyját gyászolja, különben mindketten igen jó színben vannak.

Rákóczi kiállítás Kassán. Kassán július 26-tól szeptember 20-ig Rákóczi kiállítás lesz, melyen a Debrecen város tulajdonát képező Rákóczi-korabeli ereklyéket okmányokat és a debreceni ev. ref. egyház híres 3 darab e korból való ezüst poharát is bemutatják. Eddig körülbelül 600 Rákóczi korabeli ereklye

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja „HARMAT CREME”

arczsépitő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíros, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot hasmivasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arc vörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tévely Harmat crême ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá Harmat arcporát (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel. Iól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rézsa és crême színben. Próbadozokba Harmat powder ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 korona és 2 korona.

tárgyat jelentettek be, de ha hozzávesz-
szük, hogy gróf Andrássy Dénes krasz-
nahorkai várában, herceg Windischgratz
sárospataki várában s még néhány főurnál
még egyszer annyi ereklje tárgy van s
fog a kiállításra szerepelni, a hadászati,
iparművészeti s a korra vonatkozó min-
denféle becses és drága emlékekben gazdag
kiállításról fogalmat szerezhethünk. Az
idegenforgalom lebonyolítására külön el-
szállásolási bizottság szolgál, amely min-
dinkint, a ki hozzáfordul, készséggel
szolgál felvilágosítással, különösen nagy
gondot fordítanak az iskolás gyermekek
elszállásolására s felette olcsón való el-
látására.

A dunamelléki ev. ref. egyházkerület
tegnap kezdte meg több napra terjedő
közgyűlését Budapesten Darányi Ignác
főgondnok elnöke alatt. A kerület az
aljegyzői állásra Dr. Freysinger Lajost
választotta meg, aki tegnap a gyűlésen
le is tette az esküt. Ezután a kerület
jogügyi és gazdasági bizottságainak je-
lentését terjesztették elő. Végül a zsinati
tervezetnek az egyházi adóra vonatkozó
részét tárgyalták. A tanácskozást ma
folytatni fogják.

Gizella bajor hercegnő Budapesten.
Gizella bajor hercegnő, a ki leányának
Augusta főherceggasszonynak látogatá-
sára a fővárosba érkezett, reggel megte-
kintette az új lovárdát, a palota új ter-
meit amelyek a Krisztinavárosi szár-
nyon vannak, s fél 11 órakor Relingen
bárónő udvarhölgye s Tersall báró ud-
varnagya kíséretében látogatásokat tett,
s kihajtatott a városligetbe. A hercegnő
délután 5 óra 15 perckor a nyugoti pá-
lyaúdvorból Bécsbe utazott.

TÖRVÉNYKEZÉS

Hajdúvármegye rágalmazója.

május 7.

Bessenyei József volt községi jegy-
zőségéd egyidőben rendszeres hajszát in-
ditott a megyei főbb tisztviselők ellen a
hírlapokban, ezen kívül feljelentéseket
küldött a minisztériumhoz, Puky Gyula
főispánnak stb. A lapokban megjelent
rágalmazó cikkeiért már elnyerte bünte-
tését. tegnap pedig a felettes hatóságok-
hoz küldött rágalmazó feljelentésekért
számolt a debreceni kir. törvényszék
büntetőtanácsa előtt.

Azaz csak számolt volna, mert állí-
tásait nem csak nem tudta igazolni, de
a bizonyítást meg sem kísérlette, sőt
törvénytelenül beismerte, hogy azok va-
lótlanosságáról később meggyőződést szer-
zett, tetteért a hírlapokban és magán
úton bocsánatot is kért.

Hivatalból kellett mégis a tárgya-
lást megtartani s az ítéletet vádlott el-
len meghozni.

A törvényszék büntető tanácsa Szőke
István elnökből Kolbenhayer Kálmán
és Tatay Ferenc szavazóbirákból állott,
a vádhatóságot pedig Bálint Zsigmond
alügyész képviselte. Vádlott a ki szerény-
ségében nagyon rokonszenvesen viselte
maga, önmaga védekezett, elég ügyesen.
Vallomásából kitetszik, hogy nem is sa-
ját érdekéből, hanem jóhiszeműleg in-
tázta a támadásokat s használta fel a
másoktól kapott valótlanosságokat tartal-
mazó adatokat.

A tárgyalás során kihallgatták Rásó
Gyula alispánt és Veszprémy Zoltán fő-
jegyzőt, a kiket hogy minden alapot
nélkülözvő vádakkal rágalmazott vádlott,

fényes beigazolást nyert vádlott őszinte
vallomása folytán. Kihallgatták még Uj
helyi Kálmán b.-ujvárosi jegyzőt, Terrey
Alajos b.-ujvárosi malomtulajdonost, Ko-
vács Ferenc jegyzőt és Győrffy István
volt községi bírót, a kik azt állították,
hogy nem Ferenczy Elek volt szolgál-
bíró készítette vádlottat a cikkek megírá-
sára.

A törvényszék este 6 órakor hirdette
ki ítéletét, mely szerint Bessenyei Jó-
zsefet 4 rendbeli rágalmazás miatt 60—60
korona fő és 20—20 korona mellékbün-
tetésre, 2 rendbeli rágalmazásért pedig
40—40 korona fő és 20—20 korona mel-
lékbüntetésre ítélte.

§ Négy évi fegyház. Az elmúlt télen
töltötte ki Tóth Szőke Istvánt a betöré-
sért rászabott 3 évi börtönbüntetést. —
Hazajött Debrecenbe, hol azzal kezdte
meg a javulást, hogy december 28-án
délután 5 és 6 óra között a Kossuth-
utcai Kónya-féle ékszerüzlet elé kitett
szekrényt leakasztotta, elcipelte egy félre-
eső utcába s betörve a szekrény üveg-
ajtáját s zsebrerakta a mintegy 1600
koronát érő ékszereket és órákat. A lo-
pott ékszerek egy részét Fazekas István
és nejeinek, Szentmiklósi Ferencnek és
Szentmiklósi Imrének adta át a vakmerő
betörő, a többi aranyemüvel Nagyvá-
radra, Bihar-Püspökibe, majd Borsra
szökött, hol szintén adogatott el a lopott
holmiból. Veress Sándorné, a jómadár
nagyváradi szállásadónője vezette nyomra
a rendőrséget, mely így hamarosan el is
csipte Tóth Szőke Istvánt. Két napig
tartott a tárgyalás, melynek folyamán
Tóth Szőke legfondorlatosabb hazugságai
sem használtak a bizonyítékok hatalmas
tömege ellen. A deb. kir. törvényszék I.
tanácsa ítélte Tóth Szőke felett, ki ugyan-
csak súlyosan lakol meg a betöréses lo-
pásért. A bíróság bűnösnek mondván ki
Tóth Szőke Istvánt betöréses lopás vét-
ségében 4 évi fegyházra ítélte. A kir.
ügyész megnyugdott, — vádlott felleb-
bezett az ítélet ellen.

Regénycsarnok.

Mili néni németje.

Írta: *Vértessy Gyula.*

(Folytatás. 6.)

Isszonyuan elvultunk keseredve!
Mi lesz velünk, ha ezek itt maradnak?
Emlékezem, hogy aznap este, míg az
udvarról behallatszott a katonák vad or-
dítózása, azzal feküdtünk le, hogy kér-
tük a jó istent, hogy meg ne érjük
a holnapi napot.

De bizony csak megértük! És más-
nap reggel szinte remegve mentem ki a
szobából, hogy miféle komizságot kell
ujra végignézni. Legnagyobb meglepe-
tésemmre, a legnagyobb csend és nyuga-
lom volt. A katonák a lovaikat tisztogat-
ták s az istálló ajtajában egy karesu
tiszt állott, a ki mihelyt észrevette az
ajtónyílást, megfordult s oda jött hoz-
zám. Katonásan szalutált és bemutatva
maga:

— Ritter von Heulenburg!

A néni fölvetta az arcépet, egy
darabig szólanul nézte (bizonyára olyan-
nak látta a fakó színeken át is a fiatal
főhadnagyot, mint akkor, azon az első
reggelen) s azután folytatta a be-
szédét:

— Nagyon jó ez az arcépe: Mintha
csak öt magát látnám: S mintha a
hangját is hallanám! Azt a kedves,

csengő hangot, mely nekem mindjárt az
első pillanatban rokonszenvesen hang-
zott, pedig németül beszélt.

Röviden elmondta, hogy az éjjel
érkezett s nem akart minket zavarni,
kint hált a folyosón! Azután előre is
bocsánatot kért azért az alkalmatlanko-
dásért, a mit okozni fog ő és a legény-
sége.

— De hát ide vagyunk vezényelve-
s a katonának engedelmességre kell, még
akkor is, ha föllebbvalói udvariatlanságot
parancsolnak neki. Mert ez — tette hozzá
— nagy udvariatlanság, két szegény nő-
nyakára küldeni minket.

— Hogy tudja, hogy csak ketten
vagyunk?

— Előre informáltak! Arról is, hogy
ez büntetés akar lenni! De legyenek
nyugodtak, a mennyire tölem függ,
igyekeznem fogok, hogy ittlétünkkel lehető-
leg kevés alkalmatlanságot okozzunk, a ma-
májának is és önnek is, szép kisasz-
zony!

Az utolsó bókkal elrontotta első
megjelenésének rokonszenves hatását.
Elhitettem magammal, hogy afféla, szok-
nyák után szaladgáló ficsor, a ki azt
hiszi, hogy egy pár szép szóval elcsa-
varja az én fejemet is. És elhatároztam,
hogy hideg leszek hozzá. Csak annyit
beszélek vele, a mennyit éppen kell és
azután semmi közünk egymáshoz.

Ő pedig, szegény, ugyancsak igye-
kezett volna barátságos lábon állni ve-
lünk, de én tüntetőleg mellőztem: az
anyám pedig valóságos gyűlölettel nézett
a „németre“.

— Talán még harcolt is ellenünk!
— mondogatta.

Mindössze azt mondta el neki csak
harmadnap, persze magyarul, hogy első-
nap milyen komizsak voltak a katonáknak!
En tolmácsoltam a beszédét, természet-
esen elhagyva a németekre szórt áldástal-
lan jelzőket.

Teljesen kikelt magából a fiatal
tiszt, míg hallgatta a beszédemet és alig
várta, hogy vége legyen az ebédnek.

Kiment és végig kardlapozta va-
lamennyi legényét, azután pedig guzsba
kötötte őket az istállóba a lovaik mellé.
Végre is az anyám könyörgött értük,
hogy bocsássa őket szabadon!

No de nem is volt többé velük baj!
Olyan alázatosak és szerények let-
tek egyszerre...

Sőt még fát, vizet is hordtak be a
konyhára és örültek, ha akármicsoda kis-
szívességet tehetek nekünk.

De még Heulenburg is örült volna,
ha tehetett volna

(Folytatása következik.)

BLATTNER GYULA

értesíti a mélyen tisztelt közön-
séget, hogy 102 éve alapított
üveg- és porcellán üzletét, va-
lamint üvegezési vállalatát má-
jus első felében a Lamprecht (volt
Biedermann) palotába helyezi át.

Üzlet áthelyezés
miatt. leszállított
árak.

Városi színház

Ma. csütörtökön, (B) hérlétkben:

BOB MERCEZ

Daljáték 3 felvonásba.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen

A női szépség

Csodás, gyors hatása

előresére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-lele

MARGIT-CREME

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrrákát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévő varázsolja.

Ára. kis tégely 1— kor, nagy tégely 2— kor, Margit hölgypor 1.20 kor, Margit szappan 70 fill, Margit fogpép (Zahn-pasta) Margit arcvíz 1,— kor,

Postán utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész *Arad.*

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszer-kereskedésben, Főraktár Debrecenben: Balázs Ödön, L. Kovács Nándor, Mihálovits István, Muraközy László Rotschnek V. E. dr. gyógyszerárakban és Jóna Jóna drogériában.

Hamisítók bíróság üldözöttek

Legjobb szépítő szer

STOOSZ

Elsörangu klimatikus gyógyhely,
hidegviz-gyógyfürdő
(A Bauj-Tornamégye)

fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvize páratlan és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az ésszerű hidegvizgyógy mód, villanyozás, massage és tejjgyógy mód Czifrusz Dezső dr. egészségügyi tanácsos (ki télen San-Remo-ban gyakorló orvos) főfelügyelete alatt alkalmazhatók. A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. Az elő és utóidény alatt jelentősen árleengedés.

Fürdőevad: május 15-től szeptember 15-ig.
Posta-távirda helyben. Vasuti állomás Meczenzéf. — Kimerítő prospektust kívánatra küld

a fürdőigazgatóval.

351. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat
ÖRLEMÉNYEINEK
ÁRJEJYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított és 1887. jun. 1-én életbe lépett eladás, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezményeket szerint.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100	Zsákonként 85
		kiló	kilogram
		kor	fil
A	Asztali dara nagyszemű	26	60
B	" aprószemű	25	80
0.	Királyliszt	25	80
1.	Lángliszt kivonat	24	80
2.	Elsőrendű zsemlyeliszt	24	—
3.	Zsemlyeliszt	23	20
4.	Elsőrendű kenyérliszt	22	80
5.	Közép kenyérliszt	22	20
6.	Kenyérliszt	21	40
7.	Barna kenyérliszt	20	—
7 1/2	" " II.	19	—
8 a	" " III.	15	—
11.	Finom korpá zsákkal	8	20
12.	Durva korpá zsákkal	8	20
	Csirke buza zsák nélkül	7	60
	A zsákok súlytartalma — teljsúlyt tisztasulynak véve.		
	A. B. 0—6, számig	85 kiló	
	7, 7 1/2 és 8a szám	70 "	
	11. 12.	50 "	

Debrecen, 1903 május 7.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Hirlap és Sorsjegy árudám

folyó évi május hó 1-től, Arany János-utca 9. sz. alatt levő saját házamba helyezem át.

A legközelebbi f. évi május 15-iki huzásokra ajánlom:

4%-os Magyar jelzalog hitelbank igérvényeket.

Főnyeremény: 70.000 korona.

3%-os Osztrák földhitel igérvényeket.

Főnyeremény: 90.000 korona.

Ára darabonként 4 korona.

Ajánlom továbbá:

M. KIR. SZ. OSZTÁLYSORSJEGYEK

huzások május 22—23.

Főnyeremény 60.000 korona.

— Ára egynyelcadnak 1 korona 50 fillér —

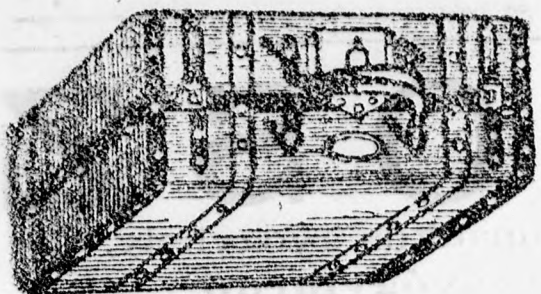
Teljes tisztelettel **KATZ JAKAB**

Legjutányosabb cséplési szén

a tatai brikett, tatai darabos szén,
a királdi darabos és koczka szén,
a sajószentpéteri darabos és cséplési szén.

Pontos és gyors kiszolgálás.

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat
Budapest, V., Erzsébet tér 19.
Vezérképviselő: Hevesi Gyula Debrecen.

Lovagló és utazási ezikkek, haj, ruha-, fog- és körömkefék, szappanok, illatszerek, pénz- és szivartárczák, angol és solingeni zsebkések és ollók, legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparáru üzletében.

Gazdasági-

és

szólózeti-gépek

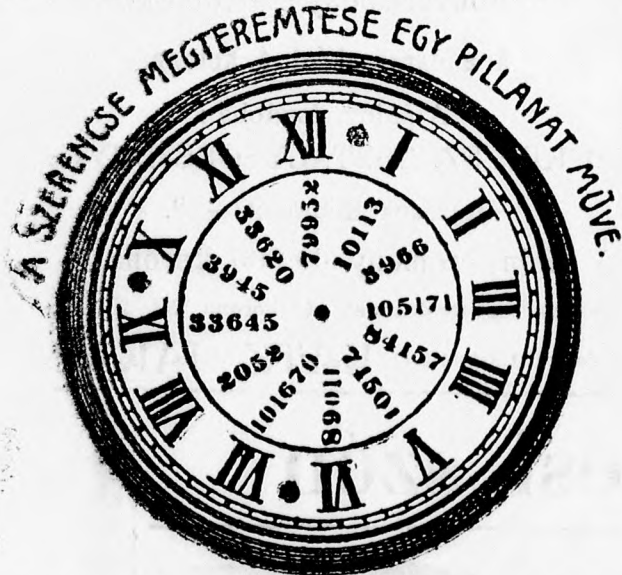
eladásra jártas ügynökök és képviselők egy bécsi cégtől kerestetnek, jutalék és napidíj fizetés mellett. Csakis szakügyi urak teyenek ajánlatot. eddigi működésük kimerítő felsorolása mellett. Ajánlatok intézendők „Maschinen” névjegygyel.

Lardw. Wochenblatt,

Wien, I. Graben 16
ezimére.

Szerencse-óra.

Ízi a sorsjegyszámot rendelje meg levelezőlap által, mely ama óra mellett van feltüntetve, a mely időben ezen hirdetést olvassa.

Az óra telsejében föltüntetett szerencseszámok kizárólag.

BENKŐ bankháznál

— kaphatók —

Budapest, Andrassy-ut 79.

Huzás május 22. és 23-án.

Az I-ső osztályú sorsjegyek árai:

1. 50 K. | 2. 3. — K. | 3. 6. — K. | 4. 12 — K

A mi vevőink azon előnyben részesülnek, hogy befizetéseiket postatakarékpénztári cheque utján tehát **költségmentesen** teljesíthetik.

Magy. kir. államvasutak.

15575/903 szám.

Pályázati hirdetmény.

(A.)

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1904 évben szükséges vasuti talpfák, váltó és külön talpfák szállítását biztosítani kívánván ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

a) mintegy 80 000 drb. 270 ctm. hosszú elsőrangú tölgy vagy bükkfalpfa.

b) „ 630.000 „ 250 „ „ „ „ „ „

c) „ 900.000 „ 220 „ „ „ „ „ „

d) „ 2800 köbméter éles élű tölgy váltó és „különtalpa” szállítására.

Kedvező árak mellett az a) b) és c) alatt érintett talpfák szállítása három évi időtartamra is biztosítottik.

A szállításra vonatkozó részletes módozatokat magában foglaló Ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a kereskedelmi múzeum igazgatóságánál valamint a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél megtekinthető és a magyar kir. államvasutak bezerzési (A II-) megtekinthető és a magyar kir. államvasutak anyag és leltár lecsapható, hol a szakosztálynál (Budapest, Andrássy ut 73 sz. II. em. 44. ajtó) kapható, hol a kötelező ajánlati űrlap is megszerezhető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános és különleges feltételek a magyar kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetőek meg.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felirattal:

„Ajánlat 15575/903. számhoz ellátva, legkésőbb 1903. évi június hó 4 én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján oda beküldendőek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok melyek nem pontosan és nem a részletes módozatok betartása mellett tételnek, valamint az olyanok is, a melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1903. április hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

*) Utánnyomás nem díjazatik.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az ivergek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájhadságnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kősz és bőrküütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, köszvény, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apáca védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebbé és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használható. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig: természetesen soha sem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.